

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
HENRIKA SAUGMANDSGAARDA ØEJA,
predstavljeni 8. julija 2021¹

Zadeva C-337/20

**DM,
LR
proti**

Caisse régionale de Crédit agricole mutuel (CRCAM) - Alpes-Provence

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Francija))

„Predhodno odločanje – Približevanje zakonodaj – Direktiva 2007/64/ES – Plačilne storitve na notranjem trgu – Členi od 58 do 60 – Pravice in obveznosti uporabnika plačilnih storitev in ponudnika plačilnih storitev – Pojma ‚popolna uskladitev‘ in ‚izčrpna uskladitev‘ – Obvestilo o neodobrenih plačilnih transakcijah zunaj roka – Odgovornost ponudnika plačilnih storitev do uporabnika plačilnih storitev, ki jo ureja le Direktiva 2007/64/ES – Odgovornost ponudnika plačilnih storitev do tretje osebe, kot je porok – Področje uporabe Direktive 2007/64/ES – Uporaba sistema odgovornosti iz nacionalnega prava“

I. Uvod

1. Ta zadeva se nanaša na razlago Direktive 2007/64/ES o plačilnih storitvah² in, natančneje, na njeno področje uporabe.
2. Ta direktiva ureja plačilne transakcije med ponudnikom plačilnih storitev, kot je bančna institucija, in uporabnikom te storitve, ki je lahko posameznik ali podjetje.
3. V postopku v glavni stvari je ponudnik plačilnih storitev tudi upnik uporabnika, ki ima zato status dolžnika. Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Francija) z vprašanjema, ki ju je postavilo, sprašuje, ali so določbe Direktive 2007/64 popolnoma usklajene, tako da države članice nimajo manevrskega prostora glede odgovornosti strank plačilne transakcije, ter ali te določbe vplivajo na razmerje med porokom, ki zavaruje dolg dolžnika do upnika, in tem upnikom.
4. Predlog za sprejetje predhodne odločbe je bil vložen v okviru spora med osebo DM, poslovodjo družbe Groupe centrale automobile SARL (v nadaljevanju: družba GCA), in osebo LR, porokom te družbe, na eni strani ter kreditno institucijo Caisse régionale de Crédit agricole mutuel (CRCAM)

¹ Jezik izvornika: francoščina.

² Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o plačilnih storitvah na notranjem trgu in o spremembah direktiv 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES in 2006/48/ES ter o razveljavitvi Direktive 97/5/ES (UL 2007, L 319, str. 1).

Alpes-Provence (v nadaljevanju: banka) na drugi strani. Vložnici kasacijske pritožbe trdita, da čeprav ob upoštevanju določb Direktive 2007/64 družba kot dolžnica izgubi pravico do uveljavljanja odgovornosti kreditne institucije, ki je izvršila plačilne transakcije, ki jih ta družba ni odobrila, ta direktiva ne nasprotuje temu, da porok v zvezi z istimi dejanji uveljavlja odgovornost te institucije, če to omogoča nacionalno pravo.

5. Po koncu analize bom Sodišču predlagal, naj odloči, da Direktiva 2007/64 v celoti ureja pogodbeno obveznosti in odgovornosti uporabnika plačilnih storitev in njegovega ponudnika plačilnih storitev, vendar ne ureja razmerij med porokom in tem ponudnikom. Natančneje, ta direktiva ne nasprotuje temu, da porok uveljavlja odgovornost tega ponudnika, če nacionalno pravo to omogoča v primeru malomarnosti, ki je v razmerju do uporabnika plačilnih storitev storjena z izvršitvijo transakcije, ki je ta ni odobrila, tudi če ta uporabnik storitev ob upoštevanju navedene direktive sam ne more več uveljavljati odgovornosti ponudnika.

II. Pravni okvir

A. Pravo Unije

6. V uvodnih izjavah 4, 31 in 47 Direktive 2007/64 je navedeno:

„(4) [...] na ravni Skupnosti [je] nujno vzpostaviti sodoben in celovit pravni okvir za plačilne storitve, ne glede na združljivost storitev s sistemom, ki izhaja iz pobude finančnega sektorja za enotno območje plačil v eurih, ki zaradi nevtralnosti zagotavlja enake konkurenčne pogoje za vse plačilne sisteme, da se tako ohrani izbira, ki je na voljo potrošnikom in ki naj bi bila za potrošnika znatna izboljšava v smislu stroškov, varnosti in učinkovitosti v primerjavi z obstoječimi nacionalnimi sistemi.

[...]

(31) Da bi zmanjšali tveganje in olajšali posledice neodobrenih ali nepravilno izvršenih plačilnih transakcij, bi moral uporabnik plačilnih storitev ponudnika plačilnih storitev čim prej obvestiti o morebitnem izpodbijanju domnevno neodobrenih ali nepravilno izvedenih plačilnih transakcij, pod pogojem, da je ponudnik plačilnih storitev v skladu s to direktivo izpolnil svoje obveznosti posredovanja informacij. Če je uporabnik plačilnih storitev poslal takšno obvestilo v predpisanem roku, bi moral imeti možnost, da takšne zahteve uveljavi v rokih, predpisanih v nacionalni zakonodaji. Ta direktiva ne bi smela vplivati na druge zahteve med uporabniki in ponudniki plačilnih storitev.

[...]

(47) Ponudnik plačilnih storitev plačnika bi moral prevzeti odgovornost za pravilno izvršitev plačila, vključno in predvsem za celotni znesek plačilne transakcije in čas izvršitve, ter polno odgovornost za morebitno neizpolnjevanje odgovornosti drugih pogodbenic v plačilni verigi, vse do računa prejemnika plačila. Zaradi te odgovornosti bi moral ponudnik plačilnih storitev plačnika v primeru, da celoten znesek ni bil knjižen v dobro ponudnika plačilnih storitev prejemnika plačila, popraviti plačilno transakcijo ali plačniku brez nepotrebne odlašanja povrniti ustrezen znesek te transakcije, ne glede na morebitne druge zahteve

v skladu z nacionalno zakonodajo. Ta direktiva bi se morala nanašati le na pogodbene obveznosti in odgovornosti med uporabnikom plačilnih storitev in njegovim ponudnikom plačilnih storitev. [...]"

7. Člen 4 te direktive določa:

„V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve:

[...]

(7) ‚plačnik‘ pomeni fizično ali pravno osebo, ki je imetnik plačilnega računa in odredi plačilni nalog v breme plačilnega računa, ali, če plačilni račun ne obstaja, fizično ali pravno osebo, ki izda plačilni nalog;

[...]

(10) ‚uporabnik plačilnih storitev‘ je fizična ali pravna oseba, ki uporablja plačilne storitve kot plačnik ali prejemnik plačila ali oboje;

[...]“

8. Člen 51(1) navedene direktive določa:

„Kadar uporabnik plačilnih storitev ni potrošnik, se strani lahko dogovorita, da se člen 52(1), člen 54(3) in členi 59, 61, 62, 63, 66 in 75 ne uporabljajo v celoti ali delno. Strani se lahko dogovorita tudi o časovnih obdobjih, ki so drugačna od tistih iz člena 58.“

9. Člen 58 te direktive določa:

„Ponudnik plačilnih storitev zagotovi uporabniku plačilnih storitev popravek le, če ta ponudnika plačilnih storitev obvesti takoj, ko ugotovi, da je prišlo do neodobrenih ali nepravilno izvršenih plačilnih transakcij, ki so vzrok za terjatev, tudi terjatev v skladu s členom 75, in ne kasneje kot 13 mesecev po datumu bremenitve, razen če, kjer je ustrezno, ponudnik plačilnih storitev informacij o tej plačilni transakciji ni posredoval ali jih ni dal na voljo v skladu z naslovom III.“

10. Člen 59(1) Direktive 2007/64 določa:

„Države članice zahtevajo, da mora v primeru, da uporabnik plačilne storitve zanika, da je odobril izvršeno plačilno transakcijo, ali trdi, da plačilna transakcija ni bila izvršena pravilno, njegov ponudnik plačilne storitve dokazati, da je bila preverjena pristnost plačilne transakcije, da je bila ta pravilno evidentirana, knjižena in da nanjo ni vplivala tehnična okvara ali druga pomanjkljivost.

[...]“

11. Člen 60 te direktive določa:

„1. Države članice brez poseganja v člen 58 zagotovijo, da v primeru neodobrenih plačilnih transakcij plačnikov ponudnik plačilnih storitev plačniku takoj povrne znesek neodobrene plačilne transakcije in, če je ustrezno, vzpostavi tako stanje bremenjenega plačilnega računa, kakršno bi bilo, če neodobrena plačilna transakcija ne bi bila izvršena.“

2. Dodatno finančno nadomestilo se lahko določi v skladu z zakonodajo, ki se uporablja za pogodbo, sklenjeno med plačnikom in njegovim ponudnikom plačilnih storitev.“

12. Člen 75(1), prvi in drugi pododstavek, navedene direktive določa:

„1. Kadar je plačilni nalog odredil plačnik, je njegov ponudnik plačilnih storitev brez poseganja v člen 58, člen 74(2) in (3) ter člen 78 plačniku odgovoren za pravilno izvršitev plačilne transakcije, razen če lahko dokaže plačniku in, če je ustrezno, ponudniku plačilnih storitev prejemnika plačila, da je ponudnik plačilnih storitev prejemnika plačila prejel znesek plačilne transakcije v skladu s členom 69(1) in v tem primeru je ponudnik plačilnih storitev prejemnika plačila prejemniku plačila odgovoren za pravilno izvršitev plačilne transakcije.

Če je plačnikov ponudnik plačilnih storitev odgovoren po prvem pododstavku, plačniku nemudoma povrne znesek neizvršene oziroma napačno izvršene plačilne transakcije in, če je ustrezno, na bremenjenem plačilnem računu vzpostavi takšno stanje, kakršno bi bilo, če do napačne izvršitve ne bi prišlo.“

13. Člen 86(1) te direktive določa:

„Brez poseganja v člene 30(2), 33, 34(2), 45(6), 47(3), 48(3), 51(2), 52(3), 53(2), 61(3), 72 in 88, če ta direktiva vsebuje usklajene določbe, države članice ne ohranijo ali uvedejo drugih določb, razen tistih, določenih v tej direktivi.“

14. Direktiva 2007/64 je bila nadomeščena z Direktivo (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive [2007/64]³.

15. Člen 71(1), člen 72(1), prvi pododstavek, člen 73(1), člen 89(1) in člen 107(1) Direktive 2015/2366 vsebinsko ustrezajo členu 58, členu 59(1), členu 60, členu 75(1), prvi in drugi pododstavek, in členu 86(1) Direktive 2007/64.⁴

B. Francosko pravo

16. Določbe Direktive 2007/64, kakor so bile prenesene v francosko pravo, so vsebovane v code monétaire et financier (monetarni in finančni zakonik) v različici, ki izhaja iz ordonnance n° 2009-866, du 15 juillet 2009, relative aux conditions régissant la fourniture de services de paiement et portant création des établissements de paiement (uredba št. 2009-866 z dne 15. julija 2009 o pogojih za opravljanje plačilnih storitev in o ustanovitvi plačilnih institucij, JORF z dne 16. julija 2009, besedilo št. 13) (v nadaljevanju: monetarni in finančni zakonik).

17. Člen L. 133-18 monetarnega in finančnega zakonika, s katerim je bil prenesen člen 60 Direktive 2007/64, določa:

„V primeru neodobrene plačilne transakcije, na katero uporabnik opozori pod pogoji iz člena L. 133-24, plačnikov ponudnik plačilnih storitev plačniku takoj povrne znesek neodobrene plačilne

³ UL 2015, L 337, str. 35.

⁴ Poudarjam, da vseeno med strankami ni sporno, da se Direktiva 2015/2366 *ratione temporis* ne uporablja za to zadevo.

transakcije, in če je ustrezno, vzpostavi tako stanje bremenjenega računa, kakršno bi bilo, če neodobrena plačilna transakcija ne bi bila izvršena.

Plačnik in njegov ponudnik plačilnih storitev lahko pogodbeno določita dodatno nadomestilo.“

18. S členom L. 133-23 monetarnega in finančnega zakonika je bil prenesen člen 59 Direktive 2007/64.

19. Člen L. 133-24 monetarnega in finančnega zakonika, s katerim je bil prenesen člen 58 Direktive 2007/64, določa:

„Uporabnik plačilnih storitev takoj, najpozneje pa v 13 mesecih od datuma obremenitve, sicer nastopi prekluzija, svojega ponudnika plačilnih storitev opozori na neodobreno ali nepravilno izvršeno plačilno transakcijo, razen če mu ponudnik plačilnih storitev informacij o tej plačilni transakciji ni posredoval ali jih ni dal na voljo v skladu s poglavjem IV naslova 1 knjige III.

Razen v primerih, ko je uporabnik fizična oseba, ki deluje za neposlovne namene, se stranki lahko odločita za odstopanje od določb tega člena.“

20. Člen 1147 code civil (civilni zakonik) določa:

„Dolžnik mora, če je to primerno, plačati odškodnino bodisi zaradi neizpolnitve obveznosti bodisi zaradi zamude pri izpolnitvi, vsakič ko ne utemelji, da je do neizpolnitve prišlo iz razloga, ki mu ga ni mogoče pripisati, pri čemer z njegove strani ni slabe vere.“

21. Člen 2313 civilnega zakonika določa:

„Porok lahko zoper upnika uveljavlja vse ugovore, ki jih ima glavni dolžnik in so neločljivo povezani z dolgom.

Vendar ne more uveljavljati ugovorov, ki so povsem osebni ugovori dolžnika.“

III. Spor o glavni stvari, vprašnji za predhodno odločanje in postopek pred Sodiščem

22. Banka je 22. decembra 2008 družbi GCA odobrila odprtje kreditne linije na tekočem računu, ki je bila zavarovana s solidarnim poroštvom osebe LR.

23. Banka je po odpovedi te kreditne linije osebo LR kot poroka tožila za plačilo. Ta oseba je trdila, da je banka z neodobrenimi nakazili v korist tretjih oseb storila napako in da bi se moral znesek teh nakazil odšteti od zneskov, ki jih zahteva od nje.

24. Cour d'appel d'Aix-en-Provence (višje sodišče v Aix-en-Provenceu, Francija) je na podlagi člena L. 133-24 monetarnega in finančnega zakonika, s katerim je bil prenesen člen 58 Direktive 2007/64, menilo, da so ugovori osebe LR nedopustni, ker se je 13-mesečni rok za izpodbijanje spornih nakazil, določen v tem členu, iztekel pred vložitvijo teh ugovorov in je zanje nastopila prekluzija.

25. Oseba LR in oseba DM, poslovodja družbe GCA, v pritožbi, ki sta jo vložili pri Cour de cassation (kasacijsko sodišče), priznavata, da se je ta 13-mesečni rok iztekel. Vseeno trdita, da navedena določba monetarnega in finančnega zakonika ne nasprotuje temu, da se ugotovi odgovornost banke po splošnem pravu, določena v členu 1147 civilnega zakonika, če ta ni izpolnila dolžnosti skrbnega ravnanja.

26. Po mnenju oseb LR in DM pa okoliščina, da je banka zadevna nakazila izvršila brez odobritve družbe GCA, pomeni kršitev pogodbe, za katero je treba plačati odškodnino na podlagi člena 1147 civilnega zakonika.

27. Predložitveno sodišče pojasnjuje, da lahko porok v skladu z nacionalnim pravom zoper upnika uveljavlja vse ugovore, ki jih ima glavni dolžnik in so neločljivo povezani z dolgom, in zlasti nadomestitev tega, kar upnik dolguje glavnemu dolžniku. To sodišče dodaja, da se to pravilo lahko uporabi, če je upnik oškodoval glavnega dolžnika, za kar je civilno odgovoren in zaradi česar mora glavnemu dolžniku plačati odškodnino za povračilo škode, ki mu je nastala.

28. Navedeno sodišče poudarja tudi, da na podlagi člena 1147 civilnega zakonika vsaka neizpolnitev pogodbene obveznosti, zaradi katere je upnik iz naslova obveznosti utrpel škodo, dolžnika te obveznosti zavezuje, da zanjo odgovarja.

29. Predložitveno sodišče se vseeno sprašuje o možnosti, da se porok opre na pravila splošnega prava o pogodbeni odgovornosti, ob upoštevanju pravil o odgovornosti iz Direktive 2007/64, ki so bila prenesena v monetarni in finančni zakonik.

30. V teh okoliščinah je Cour de cassation (kasacijsko sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba člen 58 Direktive [2007/64] razlagati tako, da za neodobrene ali nepravilno izvršene plačilne transakcije vzpostavlja sistem odgovornosti ponudnika plačilnih storitev, pri katerem je izključena vsakršna tožba zaradi civilne odgovornosti po splošnem pravu, ki v zvezi z istimi dejstvi temelji na neizpolnitvi obveznosti tega ponudnika, ki mu jih nalaga nacionalno pravo, zlasti če uporabnik plačilnih storitev v 13 mesecih po obremenitvi ponudnika plačilnih storitev ni obvestil, da plačilna transakcija ni bila odobrena ali je bila nepravilno izvršena?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali navedeni člen nasprotuje temu, da porok uporabnika plačilnih storitev v zvezi z istimi dejstvi uveljavlja civilno odgovornost po splošnem pravu zoper ponudnika plačilnih storitev, ki je prejemnik poročstva, da bi izpodbijal znesek zavarovanega dolga?“

31. Predlog za sprejetje predhodne odločbe z dne 16. julija 2020 je bil v sodnem tajništvu Sodišča vpisan 23. julija 2020.

32. Francoska, češka in italijanska vlada ter Evropska komisija so predložile pisna stališča in tudi pisno odgovorile na vprašanja, ki jih je Sodišče postavilo 8. marca 2021.

IV. Analiza

33. Predložitveno sodišče s predlogom za sprejetje predhodne odločbe Sodišču predlaga, naj razjasni povezavo med sistemom odgovornosti ponudnika plačilnih storitev, uvedenim s členi od 58 do 60 Direktive 2007/64, in sistemom civilne odgovornosti po splošnem pravu, določenim v nacionalnem pravu. Natančneje, predložitveno sodišče želi v bistvu izvedeti, prvič, ali člen 60 Direktive 2007/64 v povezavi s členoma 58 in 59 te direktive nasprotuje vsaki tožbi zaradi odgovornosti ponudnika plačilnih storitev, ki temelji na sistemu pogodbene odgovornosti po splošnem pravu, zlasti kadar se je prekluzivni rok za obvestilo o neodobreni transakciji⁵ iztekel (prvo vprašanje za predhodno odločanje), in drugič, ali velja enako, kadar tako tožbo zaradi odgovornosti vloži tretja oseba, in sicer porok uporabnika storitev (drugo vprašanje za predhodno odločanje).

34. Za odgovor predložitvenemu sodišču se mi zdi koristno pojasniti sistem odgovornosti, uveden z Direktivo 2007/64, zlasti z njenimi členi od 58 do 60, in ugotoviti, ali se lahko uporabi konkurenčni sistem odgovornosti, preden bom preučil, ali lahko tretja oseba, kot je porok uporabnika storitev, uveljavlja odgovornost ponudnika plačilnih storitev na podlagi tega konkurenčnega sistema.

A. Sistem odgovornosti ponudnika storitev, kot je uveden z Direktivo 2007/64 (prvo vprašanje za predhodno odločanje)

35. Predložitveno sodišče želi s prvim vprašanjem za predhodno odločanje v bistvu izvedeti, ali sistem odgovornosti ponudnika plačilnih storitev, uveden z Direktivo 2007/64, pri katerem je v primeru neodobrene plačilne transakcije izključena vsakršna tožba zaradi civilne odgovornosti po splošnem pravu, ki v zvezi z istimi dejstvi temelji na neizpolnitvi obveznosti tega ponudnika, ki mu jih nalaga nacionalno pravo.

36. Medtem ko francoska in češka vlada ter Komisija podredno menijo, da ta sistem odgovornosti, vzpostavljen z Direktivo 2007/64, ne omogoča uporabe sistema pogodbene odgovornosti po splošnem pravu za te iste transakcije, italijanska vlada, nasprotno, meni, da ta sistema odgovornosti lahko soobstajata.

37. Po analizi na podlagi besedila členov 58 in 60 Direktive 2007/64 ter sobesedila teh določb in z vidika ciljev te direktive⁶ menim, da je sistem odgovornosti ponudnika plačilnih storitev v razmerju do uporabnika plačilnih storitev v primeru neodobrene transakcije, določen z navedeno direktivo, predmet popolne uskladitve, tako da ta sistem izključuje vsak konkurenčen sistem odgovornosti.

38. Najprej, v zvezi z *besedilom* členov 58 in 60 Direktive 2007/64 ugotavljam, da je s členom 58 uvedena splošna obveznost obveščanja o vseh neodobrenih ali nepravilno izvršenih transakcijah, tako da je uporabniku storitev zagotovljen popravek neodobrene ali nepravilno izvršene transakcije le, če svojega ponudnika storitev opozori na tako transakcijo, kar mora storiti v 13 mesecih po datumu ustrezne obremenitve.

⁵ Poudarjam, da čeprav predložitveno sodišče v vprašanjih omenja tako neodobrene transakcije kot tudi nepravilno izvršene transakcije, se postopek v glavni stvari nanaša na neodobreno transakcijo. Zato Sodišču predlagam, naj na postavljeni vprašanji odgovori le v zvezi z neodobrenimi transakcijami, čeprav bom po potrebi analiziral določbe Direktive 2007/64, ki se nanašajo na obe vrsti transakcij.

⁶ Glej zlasti sodbo z dne 11. aprila 2019, Mediterranean Shipping Company (Portugal) – Agentes de Navegação (C-295/18, EU:C:2019:320, točka 36).

39. Člen 60 te direktive se posebej nanaša na odgovornost ponudnika storitev za neodobreno transakcijo.⁷ V odstavku 1 določa, da države članice *brez poseganja v člen 58* zagotovijo, da ponudnik storitev plačniku takoj povrne znesek neodobrene transakcije.

40. Izraz „brez poseganja v člen 58“ v členu 60 Direktive 2007/64 pomeni, da se člen 58 te direktive ne sme kršiti. Iz tega po mojem mnenju izhaja, da je uveljavljanje odgovornosti ponudnika za neodobreno transakcijo odvisno od upoštevanja postopka obveščanja s strani uporabnika storitev, določenega v členu 58 navedene direktive, pri čemer rok ne more presegati 13 mesecev po datumu obremenitve.

41. Uvodna izjava 31 Direktive 2007/64 dokazuje, da gre res za pogoj, ker je v njej navedeno, da če je uporabnik plačilnih storitev poslal takšno obvestilo v predpisanem roku, bi moral imeti možnost, da uveljavi zahtevek v zvezi z neodobrenim plačilom.

42. Skupna razlaga teh določb tako vodi k ugotovitvi, da uporabnik storitev, ki ponudnika storitev v 13 mesecih od datuma obremenitve ni opozoril na neodobreno transakcijo, ne more uveljavljati odgovornosti tega ponudnika,⁸ niti na podlagi splošnega prava, in zato ne more dobiti povračila za to neodobreno transakcijo.⁹

43. To razlago potrjuje preučitev *sobesedila* teh določb, kar vključuje na eni strani njuno „zunanje“ sobesedilo, to je pripravljalne dokumente, in na drugi strani njuno „notranje“ ali sistemsko sobesedilo, povedano drugače, njuno medsebojno vplivanje z drugimi določbami Direktive 2007/64 v celoti.¹⁰

44. Prvič, iz *pripravljalnih dokumentov* je razvidno, da v prvotnem predlogu direktive Komisije¹¹ uporabniku storitev ni bil naložen najdaljši rok za obvestilo o neodobreni transakciji, kot je rok iz člena 58 Direktive 2007/64. Določeno je bilo le, da plačnik *nemudoma* obvesti ponudnika plačilnih storitev, ko odkrije tako neodobreno transakcijo, napako ali drugo nepravilnost. V členu o odgovornosti ponudnika plačilnih storitev, ki ustreza členu 60 te direktive, pa ta obveznost obveščanja ni omenjena.

45. Vendar se je hitro izkazalo, da je nujno uvesti enotni prekluzivni rok, da bi se zagotovila pravna varnost uporabniku in ponudniku plačilnih storitev v primeru neodobrene ali nepravilno izvršene plačilne transakcije. To je razvidno iz različnih predlogov predsedstva Sveta¹², mnenja

⁷ Odgovornost ponudnika storitev za nepravilno izvršeno ali neizvršeno transakcijo pa je določena v členu 75 Direktive 2007/64.

⁸ Ta rok se uporablja, razen če ponudnik plačilnih storitev zahtevanih informacij ni posredoval ali jih ni dal na voljo. Glej člen 58, *in fine*, Direktive 2007/64 in točke od 83 do 85 teh sklepnih predlogov.

⁹ Nasprotne razlage, kakršno predlaga italijanska vlada, po mojem mnenju ni mogoče sprejeti. Ta vlada meni, da področji uporabe členov 58 in 60 Direktive 2007/64 pomenita, da obstajata na eni strani sistem popravka plačilne transakcije (znotraj katerega bi bil upošteven le 13-mesečni rok) in na drugi strani sistem splošne odgovornosti ponudnika za neodobreno transakcijo (brez omejitve roka), ki se dopolnjujeta.

¹⁰ V zvezi s kontekstualno razlago ter upoštevanjem „notranjega“ in „zunanjega“ sobesedila določb prava Unije glej Lenaerts, K., in Gutiérrez-Fons, J., Bruylant, 2021, *Les méthodes d'interprétation de la Cour de justice de l'Union européenne*.

¹¹ Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta z dne 1. decembra 2005, „Izvajanje Lizbonskega programa Skupnosti – predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o plačilnih storitvah na notranjem trgu in o spremembi direktiv 97/7/ES, 2000/12/ES in 2002/65/ES“ (COM(2005) 603 final, v nadaljevanju: predlog direktive). Glej zlasti člena 45 in 49 tega predloga.

¹² Glej zlasti predloge predsedstva Sveta Evropske unije z dne 15. junija 2006 (Interinstitutional file: 2005/0245(COD), 8623/06ADD 2).

Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹³ in poročila Evropskega parlamenta¹⁴ ter mnenj različnih odborov Parlamenta¹⁵. Vsi ti sodelujoči pri pripravi Direktive 2007/64 so poudarili, da je nujno zagotoviti tako pravno varnost in v ta namen določiti, da je ob izteku tega roka plačilna transakcija dokončna.¹⁶

46. Med zakonodajnim postopkom¹⁷ je bilo med drugim predlagano, naj se v sam člen o odgovornosti ponudnika plačilnih storitev vstavi *pogoj* glede obveznosti uporabnika teh storitev, da je ponudnika v najdaljšem roku predhodno opozoril, da ena ali več plačilnih transakcij ni bilo odobrenih. Nazadnje, zakonodajalec se je odločil to obveznost obveščanja vstaviti v ločeno določbo, v tem primeru v člen 58 Direktive 2007/64, ki določa najdaljši 13-mesečni rok, in v določbo o odgovornosti ponudnika plačilnih storitev, to je v člen 60 te direktive, vstaviti izrecno sklicevanje na navedeno obveznost.

47. Zakonodajalec je tako jasno določil povezavo med odgovornostjo ponudnika plačilnih storitev in tem, da uporabnik teh storitev upošteva najdaljši rok, tako da ta uporabnik ob izteku tega roka proti ponudniku ne more več vložiti tožbe zaradi odgovornosti za neodobreno transakcijo.

48. *Drugič, „notranje“ ali sistemsko sobesedilo*, v katero se umeščata člena 58 in 60 Direktive 2007/64, sledi temu. Iz njega izhaja tudi, da je uskladitev, ki jo je zakonodajalec Unije predvidel na področju, ki ga urejata ta člena, popolna in da ne omogoča sprejetja določb, drugačnih od tistih, ki jih je sprejel zakonodajalec.

49. Najprej naj poudarim, da Direktiva 2007/64 določa sistem odgovornosti med uporabnikom plačilnih storitev in ponudnikom teh storitev tako za neodobrene plačilne transakcije (zlasti členi od 58 do 60) kot tudi za nepravilno izvršene ali neizvršene transakcije (zlasti člen 75).

50. V vseh teh primerih ima obveznost obveščanja v 13 mesecih, ki je uporabniku plačilnih storitev naložena v členu 58 Direktive 2007/64, ključno vlogo. To sem dokazal v zvezi z neodobrenimi transakcijami. Glede nepravilno izvršenih ali neizvršenih transakcij pa poudarjam, da člen 75 Direktive 2007/64, ki ustreza členu 60 te direktive, tudi z enakim besedilom napotuje na navedeni člen 58, pri čemer natančneje določa, da se odgovornost ponudnika uveljavlja „brez poseganja v člen 58“. V uvodni izjavi 31 navedene direktive je potrjeno, da obveznost obveščanja velja tako za neodobrene kot za nepravilno izvršene transakcije in da je uveljavljanje odgovornosti ponudnika plačilnih storitev za nepravilno izvršitev plačilnih transakcij odvisno od spoštovanja roka za obveščanje.

¹³ Mnenje z dne 13. septembra 2006 o izvajanju lizbonskega programa Skupnosti – predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o plačilnih storitvah na notranjem trgu in o spremembi direktiv 97/7/ES, 2000/12/ES in 2002/65/ES (COM(2005) 603 final). Glej zlasti točko 4.7 tega mnenja, v kateri je predlagana jasna povezava med takojšnjim ugovorom zoper neodobreno plačilo in uvedbo enoletnega roka za zahtevek za povračilo neodobrenih plačil.

¹⁴ Glej poročilo z dne 20. septembra 2006 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o plačilnih storitvah na notranjem trgu in o spremembi direktiv 97/7/ES, 2000/12/ES in 2002/65/ES (COM(2005) 0603 – C6-0411/2005 – 2005/0245(COD) FINAL A6-0298/2006 (zlasti predlog spremembe 239)).

¹⁵ Glej predlog spremembe 66 v mnenju Odbora za notranji trg in zaščito potrošnikov za Odbor za ekonomske in monetarne zadeve o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o plačilnih storitvah na notranjem trgu in o spremembi direktiv 97/7/ES, 2000/12/ES in 2002/65/ES (COM(2005) 0603) – C6-0411/2005 – 2005/0245(COD)).

¹⁶ Pojasniti je treba, da čeprav so se te institucije in organi strinjali glede uvedbe prekluzivnega roka, so predlagali različne roke od šestih mesecev do dveh let. Soglasje je bilo doseženo za 13-mesečni rok, ki je bil vstavljen v Direktivo 2007/64 in poleg tega ohranjen v novi Direktivi 2015/2366.

¹⁷ Glej kompromisno besedilo Sveta z dne 30. avgusta 2006, člen 47a, možnost 1.

51. Dalje, za neodobrene transakcije in tudi za primere, ko so transakcije nepravilno izvršene, člen 59 Direktive 2007/64 o dokaznem bremenu določa, da mora ponudnik plačilnih storitev dokazati, da je bila preverjena pristnost transakcije ter da je bila ta pravilno evidentirana in knjižena.

52. Poudarjam, da je s tem členom 59 dokazno breme obrnjeno, saj ni naloženo tistemu, ki trdi, da je bila transakcija neodobrena, to je uporabniku plačilnih storitev, ampak je naloženo ponudniku plačilnih storitev. Iz tega izhaja, da v 13-mesečnem obdobju za tega ponudnika velja skoraj samodejna in takojšnja obveznost povračila za transakcijo, ki je uporabnik ni odobril.¹⁸

53. Zakonodajalec Unije je tako določil sistem odgovornosti, ki temelji na treh bistvenih in medsebojno povezanih elementih, in sicer obveznosti obveščanja, ki je naložena uporabniku plačilnih storitev, iz člena 58 Direktive 2007/64, naložitvi dokaznega bremena ponudniku teh storitev iz člena 59 te direktive in, nazadnje, če dokaza ni, odgovornosti tega ponudnika v skladu s členoma 60 in 75 navedene direktive glede na to, ali je bila transakcija neodobrena, neizvršena ali nepravilno izvršena.

54. Iz teh določb izhaja, da je ta sistem odgovornosti ponudnika plačilnih storitev do uporabnika teh storitev usklajen sistem. V zvezi s tem člen 86(1) Direktive 2007/64 določa, da „če ta direktiva vsebuje usklajene določbe, države članice ne ohranijo ali uvedejo drugih določb, razen tistih, določenih v tej direktivi“. V skladu z naslovom tega člena je treba to *uskladitev* šteti za *popolno*. Poudarjam, da so v navedenem členu 86 za razlikovanje med usklajenimi in neusklajenimi določbami našteje določbe Direktive 2007/64, ki državam članicam puščajo manevrski prostor. Vendar moram poudariti, da na tem seznamu ni členov od 58 do 60 in tudi ne členov od 74 do 78.

55. Iz tega sklepam, da bi bile nacionalne določbe, ki bi se razlikovale od določb členov od 58 do 60 Direktive 2007/64 in bi določale možnost uveljavljanja odgovornosti ponudnika plačilnih storitev v razmerju do uporabnika teh storitev, čeprav ta svojega ponudnika v 13 mesecih od neodobrene obremenitve ni obvestil o neodobreni plačilni transakciji, v nasprotju s sistemom odgovornosti iz členov od 58 do 60 in s popolno uskladitvijo, ki jo ta sistem uvaja.

56. Torej se ne morem strinjati s stališčem italijanske vlade, v skladu s katerim lahko nacionalni sistem pogodbene odgovornosti po splošnem pravu dopolnjuje sistem, uveden z Direktivo 2007/64, s tem, da določa odgovornost ponudnika plačilnih storitev v razmerju do uporabnika teh storitev neodvisno od tega, ali je ta upošteval rok za obvestilo o neodobreni transakciji, določen v členu 58 te direktive.

57. Cilji Direktive 2007/64 to razlago potrjujejo.

58. Kot izhaja iz uvodnih izjav od 1 do 5 te direktive, si je zakonodajalec Unije prizadeval vzpostaviti enoten trg plačilnih storitev, tako da je 27 obstoječih nacionalnih sistemov, katerih soobstoj je ustvarjal zmedo in pomanjkanje pravne varnosti, nadomestil z usklajenim pravnim okvirom, ki določa pravice in obveznosti uporabnikov in ponudnikov plačilnih storitev.

59. Iz zgornje analize izhaja, da lahko usklajenemu sistemu odgovornosti za neodobrene ali nepravilno izvršene transakcije, vzpostavljenemu z Direktivo 2007/64, konkurira drug sistem odgovornosti po nacionalnem pravu, ki temelji na istih dejstvih in podlagi, le če ne posega

¹⁸ Vseeno moram pojasniti, da člen 51 Direktive 2007/64 določa, da kadar uporabnik plačilnih storitev ni potrošnik, se strani lahko dogovorita, da se navedeni člen 59, ki je ugoden za uporabnika, ne uporablja, in se lahko dogovorita tudi o časovnih obdobjih, ki so drugačna od tistih iz člena 58 te direktive.

v sistem, vzpostavljen s to direktivo, ter v cilje in polni učinek te direktive.¹⁹ Zato bi bil konkurenčni sistem odgovornosti, ki bi uporabniku storitev omogočal, da uveljavi odgovornost svojega ponudnika storitev za neodobreno transakcijo, čeprav sam ni upošteval 13-mesečnega roka, v katerem bi moral na to transakcijo opozoriti, nezdržljiv z Direktivo 2007/64.

60. Zato Sodišču predlagam, naj na prvo vprašanje odgovori, da je treba člena 58 in 60 Direktive 2007/64 razlagati tako, da za neodobrene plačilne transakcije uvajata sistem odgovornosti ponudnika plačilnih storitev do uporabnika teh storitev, pri katerem je izključen vsak drug sistem odgovornosti, ki bi temeljil na neizpolnitvi obveznosti tega ponudnika v zvezi s temi transakcijami, tako da uporabnik plačilnih storitev, ki ni izpolnil svoje obveznosti obveščanja v 13 mesecih od datuma neodobrene obremenitve, ne more več uveljavljati odgovornosti ponudnika plačilnih storitev.

B. Sistem, ki se uporablja za poroka (drugo vprašanje za predhodno odločanje)

61. Predložitveno sodišče želi z drugim vprašanjem za predhodno odločanje izvedeti, ali v primeru, ko uporabnik plačilnih storitev zaradi neupoštevanja roka za obvestilo o neodobreni transakciji nima več možnosti vložiti tožbo zaradi civilne odgovornosti proti ponudniku storitev, ker ta ni izpolnil svojih obveznosti v zvezi s to transakcijo, členi od 58 do 60 Direktive 2007/64 nasprotujejo tudi temu, da porok tega uporabnika v zvezi z istimi dejanji uveljavlja civilno odgovornost tega ponudnika, ki je prejemnik poročstva, da bi izpodbijal znesek zavarovanega dolga, v skladu z nacionalnim sistemom po splošnem pravu.

62. Medtem ko francoska in češka vlada menita, da rok za obvestitev, ki se uporablja za uporabnika storitev v skladu s členom 58 Direktive 2007/64, velja tudi za njegovega poroka, Komisija, nasprotno, trdi, da porok ne spada na področje uporabe tega člena 58 in zato zanj ne velja sistem odgovornosti, uveden s to direktivo za neodobreno transakcijo, tako da lahko proti temu ponudniku vloži tožbo zaradi odgovornosti po splošnem pravu, določeno v nacionalnem pravu.

63. V analizi, ki sledi, bom dokazal, da čeprav je sistem odgovornosti ponudnika storitev v razmerju do uporabnika teh storitev, uveden z Direktivo 2007/64, popolnoma usklajen, ta sistem vseeno ne velja za poroka.

64. Začel bom z nekaj preudarki o poroku in poroštveni pogodbi.

65. *Porok* upniku zagotavlja plačilo tega, kar mu bo dolžnik lahko dolgoval iz naslova zavarovane obveznosti, to je dolga, ki ga mora dolžnik plačati upniku. V nobenem primeru porok ne more dolgovali več, kot znaša dolg dolžnika.²⁰ *Poroštvo* je pogodba, s katero se porok zaveže, da bo upniku plačal ta dolg, če ga dolžnik ne bo sposoben plačati.²¹ Ta pogodba je po sami naravi povezana z zavarovano obveznostjo.²² Poleg tega je ločena od pogodbe, sklenjene med dolžnikom in upnikom. Porok je torej tretja oseba v razmerju do pogodbe, ki zavezuje dolžnika in upnika.

¹⁹ Glej na področju odgovornosti proizvajalca za izdelke z napako sodbo z dne 21. decembra 2011, Dutruieux (C-495/10, EU:C:2011:869, točki 29 in 30).

²⁰ Glej Simler, P., *JurisClasseur Civil Code, fasc. 30: Cautionnement – Étendue*, 1. december 2019.

²¹ Glej Simler, P., *JurisClasseur Civil Code, Synthèse – Cautionnement – Caractères généraux et conditions d'efficacité*, 1. oktober 2020.

²² Glej Simler, P., *JurisClasseur Civil Code, fasc. 65: Cautionnement – Extinction par voie principale – Causes de droit commun*, 15. december 2019.

66. Obstaja veliko različnih poroštvenih pogodb. Ker to področje ni usklajeno, za te pogodbe velja nacionalno pravo držav članic, ki se lahko razlikuje v pomembnih točkah.²³ Obveznosti poroka se poleg tega lahko zelo razlikujejo od ene poroštvene pogodbe do druge in so drugačne od obveznosti glavnega dolžnika, ne da bi to vplivalo na obveznosti, ki jih ima ta dolžnik v razmerju do upnika. Porok se tako lahko zaveže, da bo zavaroval celoten dolg glavnega dolžnika ali samo del tega dolga, trajanje njegove zaveze pa je lahko omejeno glede na trajanje pogodbe, ki zavezuje dolžnika in upnika. Poleg tega je datum zapadlosti poroštva, ne da bi nastopil pred datumom zapadlosti glavnega dolga, lahko drugačen od zadnjenedenega datuma in za poroštveno pogodbo lahko velja drug zakon, kot pa se uporablja za glavni dolg.

67. V postopku v glavni stvari je banka kot upnica z dolžnikom, to je družbo GCA, sklenila pogodbo, s katero je tej družbi odobrila kreditno linijo na tekočem računu, ki je omogočila prekoračitve na zadevnem bančnem računu. Banka je poleg tega z osebo LR sklenila poroštveno pogodbo, da bi solidarno zavarovala morebitni dolg družbe GCA do banke.

68. Opozoriti moram, da dejstvo, da je uskladitev popolna, ne pomeni, da je izčrpna. Sodišče je v zvezi z direktivami, ki so se nanašale med drugim na odgovornost trgovcev v razmerju do potrošnikov, odločilo, da direktiva *glede vprašanj, ki jih ureja*, dosega „popolno uskladitev“ zakonskih in drugih predpisov držav članic, ne da bi bila namenjena „izčrpni“ uskladitvi področja odgovornosti, ki ga ureja direktiva, razen glede navedenih vprašanj.²⁴

69. Izraz „popolna uskladitev“ se nanaša na manevrski prostor, ki je prepuščen državam članicam, in torej na stopnjo diskrecije, ki jo imajo pri prenosu vprašanj, ki jih ureja Direktiva 2007/64, v svoje nacionalno pravo, medtem ko se izraz „izčrpna uskladitev“ nanaša na področje uporabe *ratione materiae* te direktive.²⁵

70. Povedano drugače, uskladitev je lahko *popolna* v smislu, da države članice, kot sem poudaril v odgovoru na prvo vprašanje, nimajo manevrskega prostora pri prenosu nekaterih določb Direktive 2007/64, v tem primeru določb členov od 58 do 60 navedene direktive. Ne morejo uvesti določbe, ki se razlikuje od določb teh členov. Nasprotno pa uskladitev *ni izčrpna*, ker je omejena na področja, ki jih posebej ureja ta direktiva, in ker zunaj teh področij države članice lahko še naprej oblikujejo zakonodajo, če ne posegajo v polni učinek te direktive.

71. Zato je treba v tej fazi preučiti obseg področja, ki ga Direktiva 2007/64 pokriva v zvezi s civilno odgovornostjo.

72. Po mojem mnenju se sistem odgovornosti, ki ga ureja Direktiva 2007/64, nanaša na razmerja med uporabnikom plačilnih storitev in ponudnikom teh storitev. Ta sistem ni namenjen urejanju razmerja med tem ponudnikom storitev in tretjo osebo, kot je porok.

73. To je najprej razvidno iz členov od 58 do 60 Direktive 2007/64, v katerih so omenjeni le uporabnik plačilnih storitev in plačnik na eni strani ter ponudnik plačilnih storitev na drugi strani. Porok pa ni ne uporabnik plačilnih storitev ne plačnik.

²³ Zakonodajalec Unije je nekaj časa želel urediti celotno pogodbeno pravo držav članic, vključno s poroštvenim pravom, v okviru skupnega referenčnega okvira, vendar ta načrt ni uspel in ohranil se je sektorski pristop. Glej Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu – Skladnejše evropsko pogodbeno pravo – akcijski načrt, UL 2003, C 63, str. 1.

²⁴ Glej sodbo z dne 4. junija 2009, Moteurs Leroy Somer (C-285/08, EU:C:2009:351, točka 25).

²⁵ V zvezi s tem se strinjam s pojasnitvijo teh izrazov, ki jo je generalni pravobranilec M. Spzunar podal v zadevi Kamenova (C-105/17, EU:C:2018:378, opomba 15 k točki 33).

74. Uporabnik plačilnih storitev je v skladu z opredelitvijo iz člena 4, točka 10, Direktive 2007/64 namreč „fizična ali pravna oseba, ki uporablja plačilne storitve kot plačnik ali prejemnik plačila ali oboje“.

75. V skladu s členom 4, točka 7, te direktive je plačnik opredeljen kot imetnik plačilnega računa, ki odredi plačilni nalog, ali če plačilni račun ne obstaja, izda plačilni nalog.²⁶

76. Porok, kot je oseba LR, ne spada v nobeno od teh opredelitev in ga zato ni mogoče šteti za plačnika v smislu točke 10 navedenega člena 4. Prav tako ni ne prejemnik plačila ne ponudnik plačilnih storitev.

77. Iz tega sledi, da je porok tretja oseba v razmerju do uporabnika plačilnih storitev in ponudnika plačilnih storitev iz Direktive 2007/64, kot sem navedel v točki 65 teh sklepnih predlogov, in da ne spada na področje uporabe *ratione personae* te direktive.

78. To razlago potrjujejo uvodne izjave Direktive 2007/64. V uvodni izjavi 5 je poudarjeno, da ta direktiva opredeljuje pravice in obveznosti uporabnikov in ponudnikov plačilnih storitev. V uvodni izjavi 6 je pojasnjeno, da se ni štelo za primerno, da se določi pravni okvir, ki zajema celotno področje.

79. Nazadnje, v uvodni izjavi 47 Direktive 2007/64 je pojasnjeno, da bi se ta direktiva morala nanašati le na pogodbene obveznosti in odgovornosti med uporabnikom plačilnih storitev in njegovim ponudnikom plačilnih storitev. To pojasnilo je povzeto v členu 1(2) te direktive, ki opredeljuje predmet urejanja in v skladu s katerim navedena direktiva določa ustrezne pravice in obveznosti uporabnikov plačilnih storitev in ponudnikov storitev.

80. Iz določb Direktive 2007/64 v povezavi z njenimi uvodnimi izjavami izhaja, da ta direktiva ne ureja razmerja med ponudnikom plačilnih storitev in porokom uporabnika teh storitev.

81. Torej tako kot Komisija menim, da razmerje med ponudnikom plačilnih storitev in porokom uporabnika teh storitev nikakor ne spada na področje uporabe Direktive 2007/64.

82. Tudi sistem odgovornosti, vzpostavljen s to direktivo, gre v tej smeri.

83. Ta sistem temelji na celoti pravic in obveznosti, ki se nanašajo le na uporabnika plačilnih storitev in ponudnika teh storitev, v njem pa ima posredovanje informacij uporabniku s strani ponudnika ključno vlogo.

84. Informacije so namreč navedene v samem predmetu urejanja Direktive 2007/64²⁷ in naslov III te direktive jim je v celoti namenjen. Te informacije so ključne, ker bodo uporabniku plačilnih storitev omogočile, da se seznaní z obstojem neodobrene transakcije, da ponudnika storitev nanjo opozori v roku iz člena 58 navedene direktive in da po potrebi uveljavlja njegovo odgovornost. Poudarjam, da mora biti v skladu s tem členom 58 obvestilo o neodobreni

²⁶ Sodišče je v sodbi z dne 11. aprila 2019, *Mediterranean Shipping Company (Portugal) – Agentes de Navegação* (C-295/18, EU:C:2019:320, točki 53 in 54), odločilo, da je s pojmom „uporabnik plačilnih storitev“ v smislu člena 58 Direktive 2007/64 zajet tudi imetnik plačilnega računa, s katerega so bile direktne bremenitve izvršene brez njegovega soglasja.

²⁷ Glej člen 1(2) Direktive 2007/64, ki določa pravila v zvezi z zahtevami za informacije o plačilnih storitvah.

transakciji poslano v 13 mesecih po datumu obremenitve, „*razen če* [...] ponudnik plačilnih storitev informacij o tej plačilni transakciji ni posredoval ali jih ni dal na voljo v skladu z naslovom III“.²⁸

85. Torej se 13-mesečni rok uporablja le, če so bile informacije res poslane uporabniku plačilnih storitev. Ugotavljam, da obveznost obveščanja v 13 mesecih po datumu neodobrene obremenitve zahteva, da uporabnik plačilnih storitev svoje račune preveri vsaj enkrat na leto.

86. Tako obstaja ravnovesje med, prvič, obveznostjo zagotavljanja informacij, ki jo ima ponudnik plačilnih storitev, drugič, dolžnostjo skrbnega ravnanja, ki je uporabniku plačilnih storitev naložena skupaj z obveznostjo obveščanja v roku, in tretjič, uveljavljanjem stroge odgovornosti tega ponudnika, ne da bi moral ta uporabnik dokazati napako ali malomarnost.

87. Poleg tega ugodnosti, dani uporabniku plačilnih storitev, da se mu lahko nemudoma povrnejo zneski, nakazani zaradi neodobrene transakcije, če je upošteval rok za obvestilo iz člena 58 Direktive 2007/64, ustreza zagotovitev pravne varnosti ponudniku plačilnih storitev, ker uporabnik teh storitev po izteku tega roka ne more več ugovarjati neodobrenim plačilnim transakcijam.

88. Vendar to ravnovesje ne zadeva tretje osebe, kot je porok. Natančneje, ker ta porok na podlagi Direktive 2007/64 nima informacij, ki so bile posredovane uporabniku plačilnih storitev in na katere je vezan 13-mesečni rok iz člena 58 te direktive, zanj ni mogoče uporabiti tega roka.

89. Ker torej navedena direktiva ne vsebuje izrecne določbe, s katero bi bil predvideni sistem odgovornosti med uporabnikom plačilnih storitev in ponudnikom teh storitev razširjen na tretjo osebo, kot je porok, se mi zdi neutemeljeno zanj uporabljati ta sistem.

90. Trditev francoske in češke vlade, v skladu s katero bi se s tem, da bi bilo poroku dovoljeno, da ugovarja znesku dolga po 13-mesečnem roku, obšle zahteve iz Direktive 2007/64 in poseglo v polni učinek te direktive, nikakor ni dokazana in je po mojem mnenju ni mogoče sprejeti.

91. To je povezano z bistveno drugačno naravo poroštvene pogodbe in pogodbe o plačilnih storitvah.

92. Kot sem poudaril v točki 65 teh sklepnih predlogov, je namen poroštva *zavarovati* dolg dolžnika do njegovega upnika. Poroštvena pogodba tako odpira možnost, da kreditna institucija dobi povrnjen dolg, ki ji ga dolguje dolžnik. Vendar gre za drugačno pogodbeno razmerje od tistega, ki zavezuje uporabnika plačilnih storitev in ponudnika teh storitev ter ki se nanaša le na kreditno institucijo kot upnico in na poroka dolžnika.

93. Okoliščina, da ponudniku plačilnih storitev ob izteku 13-mesečnega roka iz člena 58 Direktive 2007/64 ne bi bilo več treba povrniti zneskov uporabniku teh storitev za neodobrene plačilne transakcije in da ta uporabnik ne bi več mogel ugovarjati izvršenim plačilnim transakcijam, tega ponudnika ne oprošča njegove dolžnosti skrbnega ravnanja pri izvrševanju teh transakcij.

94. Ponudnik plačilnih storitev mora namreč pravilno izvršiti plačilne transakcije. Če je malomaren in ne preveri, ali je uporabnik plačilnih storitev res odobril transakcije, in če njegova malomarnost povzroči škodo tretji osebi, kot je porok, nič torej ne preprečuje, da se njegova

²⁸ Moj poudarek.

odgovornost lahko uveljavlja v razmerju do tretje osebe, če nacionalno pravo to omogoča. Poudarjam, da ker poroštvo ni urejeno niti z Direktivo 2007/64 niti z nobeno drugo direktivo, zanj še vedno veljajo pravila nacionalnega prava, ki lahko določajo, da za poroka veljajo obveznosti, ki so drugačne od obveznosti, ki urejajo razmerja med glavnim dolžnikom in upnikom, in ki ne vplivajo na te obveznosti.²⁹ Ta pravila lahko med drugim poroku omogočajo, da zmanjša znesek dolga, ki se ga je prvotno zavezal zavarovati. Glede na navedena pravila bo lahko porok zahteval odškodnino in po potrebi dosegel, da bo ta odškodnina nadomestila zavarovani dolg.

95. Dejstvo, da se porok lahko sklicuje na nacionalno pravo, da bi zmanjšal svoje obveznosti do upnika, nikakor ne vpliva na pogodbeno razmerje med kreditno institucijo, ki je ponudnik plačilnih storitev, in dolžnikom, ki je uporabnik teh storitev. Zlasti ne vpliva na znesek dolga tega uporabnika do tega ponudnika, ki lahko vključuje zneske, povezane z neodobrenimi transakcijami, na katere ni bilo opozorjeno v 13-mesečnem roku iz člena 58 Direktive 2007/64.

96. Opozoriti moram še, da je poroštvo *dodatno* zavarovanje za kreditno institucijo, ki je namenjeno zavarovanju plačila glavnega dolga. Če porok uspe in z nadomestilom zmanjša znesek svojega dolga do kreditne institucije ter je celo oproščen svoje obveznosti v razmerju do te institucije, to torej ne vpliva na terjatev te institucije do glavnega dolžnika in posledično ne posega v polni učinek Direktive 2007/64.

97. Kot je navedla Komisija, se zakonodajalcu ni zdelo dobro, da bi sistem odgovornosti iz Direktive 2007/64 razširil na tretje osebe, ker je menil, da mora sistem, ki se uporablja za razmerja med ponudnikom plačilnih storitev in uporabnikom teh storitev, zadostovati za ureditev bistvenega dela zahtevkov, ki izhajajo iz plačilnih transakcij, ter za zmanjšanje tveganj in posledic neodobrenih in nepravilno izvršenih transakcij.³⁰

98. Zato menim, da je uveljavljanje morebitne odgovornosti upnika s strani poroka, če nacionalno pravo to omogoča, primer *drugega zahtevka* v skladu z nacionalno zakonodajo v smislu uvodne izjave 47 Direktive 2007/64, ki nikakor ne posega v polni učinek te direktive.

V. Predlog

99. Ob upoštevanju zgornje analize Sodišču predlagam, naj na vprašanji, ki ju je postavilo Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Francija), odgovori:

1. Člene od 58 do 60 Direktive 2007/64/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o plačilnih storitvah na notranjem trgu in o spremembah direktiv 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES in 2006/48/ES ter o razveljavitvi Direktive 97/5/ES je treba razlagati tako, da za neodobrene plačilne transakcije uvajajo sistem odgovornosti ponudnika plačilnih storitev, pri katerem je izključen vsak drug sistem odgovornosti, ki bi temeljil na neizpolnitvi obveznosti tega ponudnika v zvezi s to transakcijo, tako da uporabnik plačilnih storitev, ki ni izpolnil svoje obveznosti obveščanja v 13 mesecih od datuma neodobrene obremenitve, ne more več uveljavljati odgovornosti ponudnika plačilnih storitev.

²⁹ Glej točko 66 teh sklepnih predlogov.

³⁰ Glej uvodno izjavo 31 Direktive 2007/64.

2. Členi od 58 do 60 Direktive 2007/64 ne nasprotujejo temu, da oseba, ki ni uporabnik plačilnih storitev, kot je porok, lahko uveljavlja civilno odgovornost po splošnem pravu ponudnika plačilnih storitev za neodobreno plačilno transakcijo, tudi kadar uporabnik plačilnih storitev tega ponudnika ni opozoril na to transakcijo v 13 mesecih po neodobreni obremenitvi.